

պետութեան երկաթուղիներու պակասը լրացնելու

Կառավարութիւնը ձեռնարկած է հետեւեալ գծերուն շինութեան. 1. Ռատովիր—Բէսթէնտիլ—սահմանագիւղիս թունովա—Թուէֆլա—Պոռուչիցա, Լէվոք—Սվիշլով, Տէֆլէ—Տօպրիչ, Պօրուչիցա—Սթ. Ջախօրա, Մէստրա—Վազա ֆէրտինանտ—Բուէֆլա—Վիտին, ֆէրտինանտ—Պոռուսարցի—Լոմ, Կապովա—Թուէֆլա, Ռատովիր—Պօպօլ—Տօլ—Տուպիցա, Սթ. Ջախօրա—Թ. Սէյմէն:

Իսկ պարտքերու միացումը առաջով 1888ի և 1889ի 6 առ հարիւր տոկոսով առնուած 53 միլիոնի համար է միայն:

Այս փոխառութիւնը ցարդ կընքուած փոխառութիւններուն մէջ էն յաջորդ կը նկատուի կառավարութեան կուսակիցներէն. Որովհետեւ 1902ի և 1904ի վերջին փոխառութիւնները 81 կէս էմիսիոնով և 5 առ հարիւր տոկոսով էին. Այս անգամ իրական երաշխաւորութիւն մըն ալ ցոյց չէ տրուած, երկրին եկամուտը ապահովութիւն նկատուած է: Այս մասին սա համաձայնութեան եկած են որ, եթէ իշխանապետութիւնը պայմանաժամէն առնուողն 27 օր առաջ չը վճարէ տոկոսին և մասնավճարին համապատասխան դումարներ, դրամատունը իրաւունք պիտի ունենայ թղթադրոշմներու և ծխախոտի հասոյթներուն աւելցածը գրաւելու:

Այս նոր փոխառութիւնը հրապարակ կելլէ մարտի մէջ. Պայմանագրուած այս փոխառութիւնը վաւերացնել տալու ձեւակերպութեան համար էր որ անցեալ օրը արքային հրաւիրուեցաւ:

Կիսապաշտօնական «Դուռիէ տը Սօֆիա» թերթը նոր փոխառութեան մասին ի մէջ ալոց սա տու-

ղերը կը գրէ. «Արդի փոխառութեան յաջողութիւնը անշուշտ պիտի ապահովէ ապագայ փոխառութեան շէմիսիոնն ալ (1892ի պարտքը միացնելու համար) Պուլկարիան իր վարկին աճումովը բարձրագոյնութիւնը ունի յաջորդաբար իր փոխառութիւնները աւելի նպաստաւորագոյն պայմաններով կ'ընելու քան նախորդները. 145 միլիոն պուլկարական փոխառութեան պայմանները խոր տպաւորութիւն ձգեցին ելեւմտական աշխարհին մէջ. Այս օրոշ ապացոյց մըն է թէ նորատի իշխանապետութեան կարեւորութիւնը կ'աւելնայ և միեւնոյն ատեն գործնական և յստակ պատասխան մըն է Պուլկարիոյ բոլոր հակառակորդներուն, որոնք եւանդագիրն կը ջանային ընդհանուր կարծիքի առջեւ զայն վարկաբեկելու»:

ՀԱՊԵՐԱՇԽԱՎԱՆ ՔԱՅԼԵՐ

Սօֆիայի մէջ մի քանի օրերէ ի վեր է որ համերաշխութեան առթիւ ժողովներ կըլլան երկու կուսակցութեանց վարիչներու միջեւ, նախաձեռնութեամբ եւ հրաւիրանօք տեղւոյս Հնչ. Կուսակմանաճիւղի վարչութեան. Բայց եւ այնպէս մինչեւ ցարդ փափաքելի կէտին հասած չեն: Որովհետեւ երկու կուսակցութիւններու մէկին կողմէ գրգռուած են անձնական եւ հակառակութիւններու «հէքսաթ»ներ, եւն:

Փափաքելի էր որ երկու կողմանէ վարիչները ըլլային անկեղծ ու ազգին շահը պաշտպանողներ, եւ անձնական «բար-բար»ներով չզբաղելով, ձեռք ձեռք տային իրենց պարտականութիւնը ի կատար ածելու համար: Կը սպասենք որ եթէ նոյնիսկ կուսակցութեանց տեղական վարիչները պարտականութիւններն լիովին չի կատարեն, նոյն այդ կուսակցութեանց հետեւողները պիտի ստիպին զանոնք եւ պարտաւորեցնեն, որ օր առաջ գլուխ հանեն ձեռք տանուած գործը՝ որ է «համերաշխութիւն»:

Սօֆիա, 17 Փետր. Ա. Կ.

ՎԱՆԱՅ ՔՈՒԷՆ ԵՒ ԻՏԱԼԻՈՑ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԸ

Հռոմէն կը գրեն:

Կիներու կողմէ ներկայացուած խնդրագիր մը որ քուէարկելու իրաւունք կը պահանջէ, երեսփոխանական ժողովին մէկ նիստը մեծապէս զբաղեցուց: Երբէք այդչափ գեղեցիկ սեղմիւրանաւորներ և ծաղկազարդ գլխարկներ չէին տեսած նստարանները: Երեսփոխաններն իրենք ալ պարագային համաձայն շատ բարձրօրէն պնդուեր էին:

Տեսական վիճաբանութեանց ընթացքին՝ ատենախօսները կը ջանային զիրար գերազանցել կանանց դատը պաշտպանելու տեսակէտով:

Վիճաբանութեանց վերջաւորութեանը, քուէարկութեանց վայրկեանին, երբ խորհրդարանական բարքը կը տիրապետէր այլևս, երեսփոխաններէ մին կազաղակէր թէ կիներով զբաղելէ առաջ պէտք է այրելով զբաղիլ միւս մը կը պատասխանէր թէ առանց կիներու այրել չեն ըլլար, և վիճաբանութիւնը ծայրահեղութիւններու պիտի հասնէր եթէ նախարարապետին հեղինակաւոր ձայնը չը գար կարգը և հանդարտութիւնը վերահաստատել:

Մ. Ճիւլիթիին դիտել տուաւ թէ պէտք է երկրին մասնաւոր պայմանները նմատողութեան առնել թէ իտալիոյ շատ մը շըրջաններուն մէջ կիները մտաւոր և բարոյական տեսակետներով չունին այն վիճակը ինչ որ կը պահանջուի ընտրելու իրաւունք ունեցողներէ, և անմիջապէս քուէարկելու իրաւունք տալը կանանց, անհաշիւ քայլի մը

վատ հետեւանքները կուտայ: Սակայն նախարարապետը ընդունեց որ խնդրագիրը ներքին գործոց նախարարին յանձնուի:

Յայտնի է որ խորհրդարանական ոճով այդ ինչ ըսել է. բայց ըստ զո՞հ մնացին, նոյն իսկ ընկերվարական մը յայտարարեց թէ կիներն էին որ 1848ին իտալիոյ յեղափոխութիւնը յարուցին:

Իրողութիւնը այն է որ, ըստ նախարարական երեսփոխաններու կարծիքին, խնդիրը թաղուեցաւ:

ԿԸ ՓՆՏՈՒԻ

Ազամ Խաչիկեան Բերկրեցի, ասկէ վեց տարի առաջ Վառնայէն Ամերիկա մեկնած է: Կը խնդրուի իր հասցէն հաղորդել հետեւեալ հասցէին.

Յիւնիստիկա Նիկողոսեան
սրբ. Օրփիւն ճ. 12
(Ռոմանիա) Գոնսթանցա
2—2

ՎԱՌՆԱՅԻ ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄԸ

Դիւանս. ներկայիս կը ծանուցանէ Աղքատախնամի պատ. անգամոց եւ ազնիւ ազգայնոց Յունվար 21ին գումարուած ընդ. ժողովոյ նիստին սա որոշումները:

Նախորդ գործադիր ժողովոյ հրամարակաւոր ընդունելով, երբք անգամէրազկացեալ հաշուներն ի մասնաւոր մը ընտրեց հաշիւները քննելու համար: Նաեւ նոր գործադիր ժողովոյ ընտրութեան ձեռնարկեց. եւ քուէից մեծամասնութեամբ ընտրուեցան հետեւեալ անձերը:

Տեարք Մ. Գարագաշեան, Ս. Մսերլեան, Գ. Հալաճեան, Ա. Ջարպահանէլեան, Հ. Մուրատեան, Տ. Թիւֆէնկճեան եւ Ա. Մեխտիսեան:

Այս առթիւ Դիւանս կը խնդրէ պատուարժան եւ ազնիւ ազգայիններէ որ բարենաճին նիւթապէս եւ բարոյապէս

Ա. ՇԻՏԱՆՆԱՆ

54

ԱԻԱԶԱԿԱՊԵՏԸ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

ՎՐԵՃԸ

(Շար. նախորդ թիւէն)

- Մանկամարդ աղջկիը հարցուց.
- Ոճիւրը մինչեւ պիտի գործես:
- Աստուած իմ հետս պիտի ըլլայ, մըմիջեց Ֆուստ պէյ:
- Ուրիշ...
- Բաւական է:
- Ոչ, բաւական չէ:
- Ուրիշ ո՞վ կուզես որ մասնակից ըլլայ ասանկ երկրագալի ոճիւրի մը, որուն մէջ մահու եւ կենաց խնդիր կայ:
- Ե՛ս... Բացառանջեց Նուրիի:

վե՛ ու անխռով եղանակաւ մը:

— Դո՛ւն:

— Այո՛:

— Անկարելի է... դուն չես կրնար ատանկ վտանգաւոր գործունէութեան մը մէջ գտնուիլ: Հաւատարմութեան և որ կեանքը ահազին անդունդէ մը վար կը նետես ու փուռ տեղ ասկից ետքը քեզի եղած երկանկութենէդ կը հրաժարես: Ա՛խ, Նուրիմէ, այս ոճիւրը գուցէ չը ծածկուի... գուցէ օճիւրնս ձեռք կուտանք... գիտե՞ս ինչ հետեւանք կուենանայ: Կախաղանը, մահը, գլխատուիլը բան մը չէ... բայց բանտը կայ, որուն իսկաւոր դարչութիւն կը բուրէ, եւ մարդկային տարեգրութեանց մէջ չը լսուած ոճիւրները հոն կը կատարուին... Դուն, խեղճ աղջկի, դուն պիտի կրնաս տառապած սրտովդ ու այդ զգայուն հոգեւովդ համբերել:

— Այո, ամենայն սիրով... որովհետեւ հոն տեղի գործունէութիւններ չի պիտի երեւայ աչքիս: Եւ շատ շատ կարող եմ ինքզինքս սպաննել: Եւ անորոշութեամբ... դեռ չեմ կերպով փելի ազէկ

է նախ սպաննէ՞ք զիս, ապա ասանց ինծի՛ մօտենա՞ք իմ արիւնիս մօտող գազանին... Ո՛հ, Ֆուստ պէյ ոչ, տառաքէ՛ք ձեր հետ... տուէ՛ք ժանդոտած դանակ մը ինծի... միասին մտնենք աւոր քնացած սենեակը, միասին գիտենք մեր սիրտի մէջ... յետոյ միասին մտնենք դանակին անոր կուրծքին մէջ: Ա՛խ, ինչ վայրկեան պիտի ըլլայ ինծի համար այդ վայրկեանն, երբ դանակը կը միտի անոր սրտին խորը, երբ սեւ արիւն մը կը ժայթքէ դուրս ու երբ ես պապական շրթներս կը գնեմ ձեռքովս ձեռքած վերքին բերանն ու կը ծծե՛մ կը ծծե՛մ, կը ծծեմ բոլոր այդ պոթկաղցուր... Դիտե՛ք, Ֆուստ պէյ, այդ արիւնն իմ արիւնն է, երբեք անկախ չեմ... այդ արիւնն իմ գերի ազգիս երանքներն քամուած է... մէկ խօսքով՝ իմ թշուառ ծնողքիս, իմ սիրելիներուս ու իմ եղբոր արիւնն է... Մի՛, մի՛, կը պաղատի՛մ, մի՛ արարէ՛ք չէ՛ք: Աստուած մեզի հետ պիտի ըլլայ: Կը՛ք, մի՛թէ՛ք, ապանով չենք, երբ Ան կառաջնորդէ մեր քայլը:

լերը...

Արդարեւ, բարի ծերունին անգամ մըն ալ Նուրիի մէջ աչքերու մէջ նայեցաւ ու մըմիջեց.

— Պատրաստ եղի՛ր, աղջկիս, երբ տասն օրէն ետքը բունդ վերադառնայ, անպատճառ պիտի կատարենք մեր որոշումը:

— Ես պատրաստ եմ... զողորաց Նուրիմէ՛ որ ուրախութենէն կը խեղդուէր:

Ֆուստ պէյ դուրս ելաւ անոր սենեակէն:

Բոլոր օրը սպասեց ֆաբրիկան, որ երեք շաբաթներէ ի վեր բնաւ եկած չէր:

Իրիկունն դէմ պատշգամբ ելաւ ու սկսաւ նարկիլէ քաշիլ: Աչքը կապուտ ու պարզ երկնքին յառած ու խորին յափշտակութեան մէջ թաղուած կը մնար, երբ սրահին վրայ բացուած դուռէն ներս մտաւ Աւագակապտը տրտմալի կըրպարանքով մը:

— Բարեկուն պայլադ, սէրելի Ֆուստ պէյ, ըսաւ Աւագակապտը՝ բարութեամբ ի նայուածքն անոր աչքերէ:

աջակցիլ նոր Գործ. Ժողովոյ. որպէս
զի սա ալ կարողանայ իրեն գիծող
թշուառ եւ կարօտ ազգայիններն ոգե-
նութիւն հասցնել:

Դիւան Աղքատ Ընկ.
Ընդհ. Ժողովոյ
Վառնա, 89 Փետր.

ՆՈՒՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ

Վառնայի աղքատախնամը յանուն
աղքատաց եւ բազում թշուարներու
կը փութայ իր խորին շնորհակալու-
թիւնը յայտնել այն պատ. անձնաւո-
րութեանց որ հետեւեալ նուիրատուու-
թիւնները քրտնել են:

Անուան տոնախմբութեան անթիւ
Տեառք Սարգիս Գուլումեան 100 Ֆր.
Սիմոն Սամուէլեան 2. Ոմն 1 Ֆր.
Սարգիս Կարապետեան 1. Սարգիս
Հաճօբեան 5. Սիմոն Ա. Չօլաքեան 2.
Ա. Ջարպահէլեան իր Սարգիս զաւկին
համար 1 Աթանազիոս Գուրգուսեան
իւր Մերոն զաւկին համար 5. Սարգիս
Մարկեան 2. Սարգիս Դափրիէլեան 5 75
Մ. Գարազաշեան 2. Սիմոն Պէնլեան 1.
Հարստեանց անթիւ. Տեառք Տոնա-
պետ Միսեան 5 Ֆր. Գէորգ Տէր Մա-
թոսեան 2. Արմենակ Դափրիէլեան 1.
Նուէր. Պուլկար հայասէր տիկինէ մը
2 Ֆրանք:

Շրջուն գանձանակներէ. ձեռամբ
Հաճի Սեդրակ եւ Ստեփան Նաճարեանի
37 Ֆր. Եղիա Բէնիկեան եւ Հճ. Միւ-
րան Չուպուքեանի 53. Ֆր. 50 ռնգ.
Գէորգ Խոսեանի եւ Դադարոս Աս-
լանեանի 57.27 սանդ. Տիգրան Դարիպ-
եանի եւ Ստեփան Պիւլկիւլեանի 66.32
սանդիմ: Մուրատ Մանուկեանի սրբ-
ճարման գանձանակէն 3 Ֆրանք:

Ի դիմաց Գործ Ժողովոյ
Ատենադպիր Ատենապետ
Տ. ԹԻԻՖԷԿՅԱՆ Մ. ԳԱՐԱԳԱՆԵԱՆ

ՆԱՄԱԿ ԽՐԱԳԱՐՈՒԹԵԱՆ

.... Խմբագիր

Պատուարժան Թերթիք 1906 տար-
ւոյ 88րդ թիւին մէջ ի շարս Ազգ.
լուրերու՝ քաղաքիս հայկական Ման-
կապատէզի փակման անթիւ տեղե-
կութիւն մը հրատարակուած էր. ո-
րոյ մէջ մանկապատէզի փակմանը
բոլորեւ պատճառ կը ներկայացուէր

քերու մէջ նետելով:
— Աստուծոյ բարիքն... մրմնջեց
Յուստ պէյ ու իսկոյն ոտքի ելնելով
բռնեց անոր ձեռքէն ու նստեցուց:
— Կը ներգէ որ այսքան ատեն չը
կարողացայ գալ, բարեկամս: Ո՛հ այն
օրէն ի վեր անհանգիստ էի. որովհե-
տեւ աղէկ մը չը հասկցայ դործուած
ոճիւրին մտերմամանութիւնն ու մանա-
ւանդ շարժառիթը: Հիմակ կը փափա-
քիմ իմանալ... արգես՞ք կարելի է:
— Եղելութիւնը պարզ է. բարե-
կամս. ի՞նչ պիտի ըլլայ... ծաղկափ-
աղիկ մը կար ապարանքին մէջ որ
քանի մը ամիսներէ ի վեր հիւշ փաշա-
յին ձեռքն ինկած կը լլկուէր... Ով
գիտէ՞. այդ տաժանելի կեանքն որ
աստիճան ազդած է անոր վրայ որ
ստիպուեցաւ նախամեծար համարել
անձնապաշտ ըլլալ. քան երբէք հպմ-
բեքի:
— Բանի տարու կար:
— Հազիւ հայ տասներեքը լրացմե-
ցած էր:
— Ի՞նչ ազգի կը պատկանէր:
— Ա՛խ, դարձեալ չէր քննուի մըն:

քաղաքիս Ազգ. վարժարանի ուսուց-
չուհի տիկին Ս. Յակոբեան եւ որոյ
սոյն արարքն այսպէսեւ վարձատրու-
թեամբ «հայ կոչուելու իսկ անար-
ժան» կը դատուէր ինքն ինչեալ յօդ-
ուածի մէջ:

Խորհուրդս մանկապատէզի փակ-
ման պարագաներն մտերակրկիտ ի
զննին առնելով, ոեւէ կերպիւ չկարո-
ղացաւ որոշապէս հաստատել ինչեալ
տիկինը անհարկուած այդպիսի մի-
արարք, հետեւաբար հրապարակաւ հը-
րաւէր կը կարգայ ձեռք լրատու այն
անձին եւ կը խնդրէ որ հաճի ինքն
անձամբ ներկայանալով խորհրդոյս
բացատրել, եւ հաստատել վերոյիշեալ
պարագան, որպէսզի խորհուրդս եւս
պարտն ու պատշաճը անորինէ յօգուտ
Ազգ. մանկուոյն:

Հակառակ պարագային տիկին Ս.
Յակոբեանի տրուած վարձատրութեան
պարբերութիւնն խորհուրդս իրր ար-
դար իրաւունք՝ կը դրօշմէ զայն թեր-
թիք լրատուին:

Ի դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ
Ատենադպիր Ատենապետ
Կ. Մարգարեան Ն. Գ. Թորոսեան
(ԿԼԻԲ)

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ն. Ա. Բ. Ֆէրտինանտ Իշխա-
նին ուղղուած ցաւակցական հե-
ռագրին հետեւեալ պատասխանը
ստացաւ Վառնայի Թաղ Խոր-
հուրդը:

Վիեննա 20 մարտ
Նորին Արքայապետ Բարձրու-
թիւնը իր անկեղծ շնորհակալու-
թիւնը կը յայտնէ Վառնայի Հայ
հասարակութեան:

ՏՕԲ. ԼԱՄՊՈՒՆՎ
— Յաւ է մեզ յայտնել թէ
տեղւոյս Թաղ. Խորհուրդը իր
պաշտօնի շրջանը չը լրացուցած
հրաժարականը տուեր է:
— Վենէտիկի Մուրատ-Ռափա-
յէլեան վարժարանի նախորդ
տեսուչ Հ. Ստեփան Վրդ. Սար-
եան, որուն դրամական եւ այլ
ղեղձումներու մասին գրուեցան

էր:
— Խիստ լաւ. փաշան վերադարձաւ
ոեւէ քննութիւն մը չը կատարեց:
— Ի՞նչ կըսէք... անոր հոգն ան-
գամ չէ-ատանկ եղեղակաւն դէպք մը:
Միայն թէ Զիւլֆի աղուկ պղծկան մը
համարեցաւ զգալ. որովհետեւ չափա-
զանց կը սիրէր. եթէ ոչ, տարուան
մէջ տասը հոգի իրարու ետեւէ անձ-
նապան ըլլալու քլլան, անոր սիրտը
չգարներ, անոր հոգին չը խրխլար...
Պատճառը պարզ է... իրիկուն դիակ
մը դուրս հանուի, հետեւեալ ատուուն
անոր տեղ երկու կամ երեք աղջիկներ
բերում են... բաւական է որ անիկա
կամք ունենայ ու հրամայէ: Ա՛խ գիտ-
ցէ՞ք թէ այս կառավարութեան վարդ-
գիկ բացարձակ տէրը դարձած են իւ-
րենց հրատակ եղող ժողովուրդներու
թէ ստացուածքին եւ թէ անձին: Մէկ
խաբով՝ հպատակները պարզապէս տան
մը կ'ան կարասիներու չափարովէ քու-
նին իրենց ազգին հանդէպ: Կործուե-
ցան... անբարեկեց կամ թէ ոչնչա-
ցան... ատկալ չայնքան ցաւ կ'ազդէ
զորան մարդ մը կրնայ քաւիլ իր ձեռ-

թերթերու մէջ, վերջերս Հռոմ
երթալով Պապին ներկայացեր
է: Այժմ նա կը բնակի Հռոմի
Լէոնեան վարժարանը եւ կը ըս-
պասէ Միսթարեան միաբանու-
թեան հետ իր հաշիւներու քըն-
նութեան, որ պիտի կատարուի
մօտ օրէն նոյն միաբանութեան
կողմէ, ըստ հրամանի Պապին:
Պօլսէն ալ Գանթարեան եւ Սա-
հակեան վարդապետները Վենե-
տիկ մեկնած են այդ քննութեան
մասնակցելու համար:

— Պօլսոյ ձերիսէի Շարգիյէ եւ
Սոշրիսիսի օրաթերթերու ար-
ժանատէր Տիգրան էֆ. ձիւլէ-
լէկեան մեռած է 55 տարեկան:

— Մեռած է նաեւ տօք. Համ-
բարձու էֆ. Նազաշեան, խոր-
հրդական բժիշկ երկուրդի պա-
լատին, եւ այցելու բժիշկ պետակ-
հիւանդանոցին: Հանգուցեալը
48 տարեկան էր եւ ամուսնացած
ճատեան Յարութիւն փաշայի աղ-
ջկան Օր. Եւդիմէի հետ, որ ա-
ւագ թարգմանուհին է կայսերա-
կան Հարէմին:

— Մուշի մէջ սաստիկ ձմեռ
կը տիրէ. դաշտը մինչեւ 3—4
կանգուն ձիւն դիզուած է:

— Գարակէօղեան կտակին հա-
մաձայն բացուելիք որբանոց
արհեստանոցին մէջ պաշտօնա-
վարելու համար եօթը սաներ
կը դրուին Պէրպէրեան վարժա-
նը 25 ական ոսկի տարեկանով
— Հանգուցեալ Միքայէլ Յա-
կոբեանի 1000 ոսկինոց կտակա-
գրին համաձայն, Սամաթիոյ Ս.
Գէորգ եկեղեցւոյ շրջաբակին
մէջ կառուցուած են նոր շէնքեր
որոնց կահաւորման համար ալ
150 ոսկի, ճինուած են այդ շէն-
քերու տակը նաեւ խանութներ
որոնց հասոյթը եկեղեցւոյն պի-
տի ծառայէ:

— Էտիրնէի հրկիզեալ եկե-
ղեցւոյն կից մատուռի մը շինու-
թիւնը աւարտած է: Երկուսն վար-

քէն վար ինկած ու փչրուած գաւաթի
մը վրայ: Ասոր համար, քանի որ ան-
ձին արժէնքը սիմիայն անասնական
հաճոյքը գոհացնելու պէտք մը դար-
ձած է, փաշան ալ անհոգ գանուեցաւ
ու քնաւ չը քննեց. դէպքին մանրա-
մասնութիւնը:

— Ոստիկանութիւնն ալ չը քննեց:
— Ոստիկանութիւնն ըսիք... միթէ՞
կառավարութեան մարդերու համար
օստիկանութիւն կ'ալ: Ո՛հ, բարեկամս,
ոչ. այս երկրին մէջ ոստիկանութիւն
ըսածը ճիշդապէս կաղձակեղութիւն
մըն է որ կաղձուած է միեւնոյն փա-
շաներու վէճերներու եւ մանաւանդ
սուլթաններու քաղաքի արարքները
ծածնելու: Ետոյ՝ անոնց շարժութե-
ան թեմանց մեղաւկից զառաւելու՞նք իւ-
րաւ է. անորին կը տեսնէք Կիւրդոյ-
թապէս ձեւակերպութիւններ. յայց մի
խափուիք, արդարութեան, օրէնքի ու
իրաւունքի դատը չէ որ կը պաշտ-
պանուի ալ ասանկ հրէշերու ապա-
րանք: պիտի պահել զիստաւորութիւն
մըն է: Օ՛հ, բ՛ռ, Կը կարծէք... միթէ՞
դադարի մնաց օճիւրը պահելին: միե-

ժարանն ալ կը կառուցուի այս
տարի, բայց եկեղեցիին շինու-
թիւնը պիտի յապաղի նիւթա-
կանի պատճառաւ:

— Կարիսէ կը գրէն 29 յունուար
«Մինչդեռ մէկ կողմէն դեղե-
ցիկ յոյսեր կը ժպտին մեզի, միւս
կողմէն տակաւին կանգուն բռնա-
կալութեան ամբարիշտ զաւակնե-
րը՝ քիւրդերը կը շարունակեն
իրենց քաղաքործութիւնները:
Այսպէս մեզի հասաւ ուրիշ տխուր
լուր մը, այն՝ որ ամբողջ հայ
գիւղ մը՝ Դերշանի հայաբնակ
Բագաուիլ գիւղը՝ աւաղակ քիւր-
դերուն ճնշումներուն տակ, կրօ-
նափոխ եղած է:

Լուրը հասնելուն պէս Կարին,
առաջնորդական փոխանորդ տէր
Ներսէս քահանայ Վահանեանը
ուղեւորուեցաւ Բագաուիլ՝ խնդիրը
լաւ մը ուսումնասիրելու եւ հա-
մողելու գիւղացիները, որ իրենց
մայրենի եկեղեցիին գիրկը դառ-
նան:

Դրուքիւնը անմխիթար է նաեւ
Կարնի դաշտեցիին համար, որը
կը կեղեքուի հարկահաւաքներուն
ձեռքով եւ կը սպառնայ ունէ եւ-
րոպական եկեղեցիի մը գիրկն
ընկնիլ պաշտպանութիւն գտնե-
լու յոյսով:

ԾԱԽՈՒ ԳԻՐՔԵՐ

ԹԻՊՈԳՐԱՏ Ա. հատոր (162 էջ) 1 Ֆր.
» Բ. » [433 էջ] 2 Ֆր.
ՆՈՒ ԵՐԳԱՐԱՆ կամ ՄՐՄՈՒՆԶ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ երկրորդ անգամ տպագ-
րուած եւ ձոխացած. Դին 1 Ֆր.
ՆԵՏԱ կը պատկերացնէ Պուլկար-
ներու նիստ ու կացը ու թուրքերէ
կրած տառապանքը անոնց ազատու-
թենէն առաջ. Դին 50 սանգիմ
ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՁԱՉՆԵՐ Պատկեր
մը ծածկահայաստանի իրական կեան-
քէն: Զեղչեալ գին 1 Ֆր.
Այս գրքերը ստանալու համար գիմեյ
ՎԱՌՆԱ «Ի Բ ա լ ու ճ ք» ի խմբագ-
րութեան

այն մէջ ոչ մէկը համարձակութիւն
ունեցաւ քննութիւն մը կատարելու
կարելի է անձնապաշտութիւն մը չէր
... ի՞նչու հարցաքննութիւն չըլլար:

— Ամեն ատեն ասանկ կըլլայ...
այսինքն դիմել մը դուրս Պր քաշկառ-
ուի ու միւս՝ դուռնէն մանկամարդ
գեղուհի մը մը բերուի: Սպաս բռնեմ,
այս պարանքը սպանդանոց մըն է.
կենդանի արարած մը մէկ դուռնէն
նիւս կուգայ՝ միւս դուռնէն դուրս
կը նետուի՝ դիակ մը դարձած:

Աւագակապետը լեցուած էր. հե-
տեւաբար չը կրցաւ իր հարցումները
շարունակել: Արդէն հաստիկէ թաշ-
կինակ մը հանեց ու սորեց աչքերէն
հոսած արցունքը կաթիլները: Յետոյ
ոտքի ելաւ ու զողդալով մօտեցաւ
Յուստ պէյին եւ ըսաւ:

(Շարունակելի)

ԱԶԳ. ՄԵԾ ՀԱՆԴԷՍ Ի ՆՊԱՍՏ

ԱԶԳԱՏԱԽԱՄԻՆ

Վարդանանց տօնին առթիւ «ԲԲՕ-Շէֆ»-ի սրահին մէջ յառաջիկայ մարտ 1ին, հինգշաբթի օրը, մ.թ. 9 ին տեղի պիտի ունենայ ազգային մեծ հանգէս մը, յագուտ վտանայի Ազգայնական Դաշնակցութեան:

«ԳՈՂԹԱՆ» խումբը պատրաստուած է ներկայացնել:

ՄԵԾՆ ՎԱՋԱՆ ՄԱՄԻԿԱՆԵԱՆ

ողորմ. 3 արարուած

Եւ ՎԱՐԴԱՆ ՄԱՄԻԿԱՆԵԱՆԷ մէկ տեւորան: Կան նաեւ մեծախոսութիւն եւ նուագ:

Ընկերութիւնն Մասնախումբի մը միջոցաւ կարգապահութեան եւ հանգիստականներու հանգստութեան համար ամէն հոգ ապրած ըլլալով, կուգայ խնդրել համայն ազգայիններէ որ չը իրայն իրենց աջակցութիւնը այս առթիւ ալ ի սէր բազմաթիւ քառասույններու:

Գործ. Ժողով Ազգայն. Ընկ.

ՀԱՎԱՏՈՒՄ

ԹԻԻԻՔԻԱ

Մ. Ամերիկա էլիտի Մ. Լէյն-ման սօն տէֆա Սուլթանին հուզուրենա գապուլ օլընմասընտա՝ Սուլթան վատ իթմիշ քի՝ էր-մէնիստանտաքի ամերիկալը մէք-թէպլերին մէսէլէսինէ խիթամ վէրմէք իչիւն արդու իտիլէն թէտպիլլէրի էլէ ալաւըրաճագ տըր:

— Գիւրա Գեամիլ ճաշայը իսթինթագ իթմէք իչիւն Թրապուլուսա կէօնտէրիլմիշ օլան միւտտաի ումուժի նէշմէտտին էֆէնտի պու տէֆա Փէհիմ ճաշայը իսթինթագ իթմէք իչիւն Պուրսայա կէօնտէրիլտի:

— Սօն կիւնլէրտէ Սիրքէհիտէն 40 վակոն գատար ճէպհանէ վէ մուհիմաթը հարպիյէ Մանասթըրա կէօնտէրիլմիշ տիր: Քէզա 6 պաթէրիա վէ 600 աթ կէչէն բազարէրթէսի կիւնիւ Սէլանիկէ կէօնտէրիլտիլէր:

— Բօմատան «էգլէնէ» պիլտի-րիլտիկինէ կէօրէ, իթալիա գրաւը վէ գրալիցասը Ապրիլ 24տէ Աթինայա կիտէճէքլէր, վէ չայէ-աթա պինաէն Սթանպուլ վէ Երուսաղէմէ տախի զիյարէթ իտէ-ճէքլէր իմիշ:

— Ենիիճէ-Վարտար կէօլիւնէ եագըն Բուժ վէ Պուլկար չէթա-լարը պէյնիստէ պիր պէօյիւք միւտարէպէ վուգու պուլտըղընըն հալաւտիսի Պապը Ալիտէն վէ էլ-չիլէրտէն թաստիգ օլընմատը:

Մուզայիրի օլարագ, Եէթիչէն վարօրլարա պինաէն, կէչէն սալը կիւնիւ Պուլկար քէօմիւրճիլէր իւզէրինէ Գարէնթիւնա գազասընտա իւշ տէֆա հիւճիւմ իտէրէք 6 պուլկար էօլտիւրմիւշլէր Ս. Բէթր մանասթըրա եագըն վէ 4

պուլկար Զլանչատա վէ տիկէր 4 Պուտախարատա, ճէմի 14 պուլկար գաթլ օլուճմուշ, Հիւքիւմէթ պու-ճինայէթլէրի րում չէթալարընա աթֆ իտէյօր, վէ չէթալարըն թաագիպի վէ թահգիգաթ իճ. րասը էմր օլուճտը:

— Պէօյիւք տէվլէթլէրին էլչիւ-լէրի Ալմանիա էլչիսինին խանէ-սինտէ թէճէմիւ օլընարագ, Պապը Ալիյէ իքի իրիքիլէր նօթա վէրմէք իչիւն գարար վէրտիլէր: Նօթալար վէրիլմիշ տիր: Պիրիսի Մաքէթմանիա մալիյէսի իւզէրինէ էվրօբալը րօլիթիգա մէմուրլարը թարաֆընտան գօնթրօլ օլընմա-սընըն հէր հալտէ իգլիլդա օլ-աղընը կէօսթէրիյօր, Իքինճի նօթա Մաքէթմանիան ժանտար-մա գօմանտան իթալիալը Տէ-ճօրճիսին իսլահաթ իչիւն թա-լէպ իթիլիկի պէշ նօթալարըն իճրասընը թալէպ իտէյօր, էլ-չիլէր տէյօրքի՝ մէքիւր նօթալարըն Պապը Ալիտէն գապուլ վէ իճրասը իլէ եալնըղ ճանտարմա իտարէսի թէմիւն օլընապիլլէք:

— Մաքէթմանիա տաքի Ենի-Բազար վապատարնա տալիր Թիւրք հիւքիւմէթիւնին վէրտի-կի մալիւմաթ եալան ըմըշ, Չար-չը պիր չօք հաֆթալարտան պէ-րու գաբալը, ախլուիթա քէսիլ-միշ, Ենի-Բազար վէ Բէչէրա գազալարընտան Արնալուտար չէհիլէ տօլմագտա վէ սիւհլը օլարագ սօգաղարը տօլաշմագ-տա ըմըշլար: Անլէրի գապլ իթ-մէք իչիւն աքքէր քէֆայէթիլ, ֆագաթ գօրգու հըս օլընմայօր:

— Թիւրքիտա կէօմիւկ ի-տարէսինին իսլահ իչիւն ինկի-լիլ տէօվլէթիւնին թալէպլէրին թէմամէն իճրա իթմէք իչիւն Սուլթան իրատէ իթտի: Պուսու-րէթլէ Պապը Ալի՝ կէօմիւկ թա-րիֆասընը 100տէ 3 արթտըր-մագ իչիւն՝ թէքլիթ օլընան պիւ-թիւն չարթլարը գապուլ իթմիշ օլտու:

ՏԱԽԻԼԻԷ

Պու բազար կիւնիւ Սօֆիատա Բօզիթանօ մէյտանընտա մուխա-լիֆ բարթիլէրին պուգը թարա-ֆընտան պիր պէօյիւք միթիլիկ թէճէմիւ օլընտը: Սապըգ վիւ-քէզա ընչիսի Տօթ. Տանէվ, Մա-լիւնով, Ցանով վէ Պապաճանով նութգլար իրտուր իլէ հիւքիւ-մէթի հազըրէի չէտիտէն գըրէ-թիքէ իթտիլէր վէ հազըր պու-լման 15,000 էհալի թարաֆըն-տան ալգըշլանտըլար:

Միթիլիկին գարարը Բէթքով գապիլիսինին միւսրիֆիլիկինի, Սահմանադրութիւն ահքեմընը սուի իսթիմալ իթմէօրինի վէ պիր թագըմ իւրսըղըղլարա եօլ աշ-մըշ օլմասընը կէօսթէրուպ, վիւ-քէլանըն մէմուրիլլէթտէն չէքիւ-մէսինի թալէպ իթմէքտէն ր-պարէթ օլտու:

Տիկէր պիր գաշ չէհիլլէրտէ տախի աշնը մաալ ու մագաթլէ միթիլիկլէր օլմուշ օլտըղը կիպի, պաշգա թարաֆլարտա տախի տէ-վամ իտէճէք տիր:

— Պուլկարիայա սղընմըշ օլ-ան էտիրնէլի մուհաճիլլէր կէ-չէն բազար էրթէսի կիւնիւ պուլ-կար վիւքէլա ընչիսինէ վէ պէօ-յիւք տէվլէթլէրին գօնսօլալա-րընա պիր պէյաննամէ թագտիմ իտէրէք, վաթանլարընըն թէ-հէմիւլ իտիլմէյէճէք հալտէ պուլուճտըղընը արզ էլլէտիլլէր, վէ րէճա իթտիլլէր քի՝ պէօյիւք տէօվլէթլէր էտիրնէ վիւպլէթի-նի մահրում պըրագմայուպ՝ Մա-քէթմանիան իւշ վիւպլէթլէրի իլէ պէրապէր Ենի իսլահաթա տախի իթսինլէր, Քէզա պէօյիւկ տէօվլէթլէրին Պապը Ալիյէ միւ-րաճաթլէ մահպուլար ի-չիւն աֆլը ումուժի իւն իթ-տիլլէրինի րէճա իթտիլլէր:

Ի Ո Ւ Ս Ի Ա

Բուս-ճաբան մուհաթէպիսինտէ ամիրալ Թօկօյա թէսլիմ օլընան Բուս տօնանմանըն գօմանտանը ամիրալ Նէպօկաթովըն մայէ-թիլտէ պուլընան զապիթլէր պտտէլ մուհաթէմէ սէրպէսթ պը-րագըլտըգտան մատա Չարան-լէրի մէմուրիլլէթլէրինէ իպգա իթտի:

— Քիլէվ տարիլլիլիւնընը հիւ-քիւմէթ գաբալը, զիրա թալէ-պէ միթիլիկ իթմէքտէ իմիշ:

— Տոււմ իչիւն միլլէթտաշ-լարըմլըտան Ենի մէպուս ին-թիլիսապ օլուճմուշ տըր:

— Կապիսիատա էրմէնի-Թիւրք գալկալարը սէպէպիսինտէն հէր իքի միլլէթիւն ըք սէֆասէթտէ գալան քէօյիլլէրի իչիւն հիւ-քիւմէթտէն բարա իսթմէք խու-սուսընտա Գարեգին եպիկոպոս Շէյխ իսլամ իլէ պիրիլլէրտէ միւ-րաճաթ իթտիլլէր, Թաղիլէվ նամալչագ գըրկընլարա սէպէպ օլ-տըղը կիպի պու իթթիֆագը տա-խի պօզմագ իսթէտի իսէտէ, մու-վաֆագ օլմատը:

ԻՆԿԻԼԻԹԻՄ

Պօէրլէրէ Ինկիլթէրա թարա-ֆընտան իսթիլլէրիլլէթ վէ-րիլմիշ օլմալլէ, ժէնէրալ Պօթա ընչիսի ինթիսապ օլընտը, վիւ-քէլասը թէմամէն թէչքիլ օլուճ-մուշ տըր:

— Ինկիլթէրանըն պահրիյէ պիւտէսի 1907 սէնէսի իչիւն 1000 քիշի վէ 1,427,091 լիւրա թէնզիլ իտէյօր:

— Բարլըմանտա հիւքիւմէթիւն թէնսիկի իւզրէ նիլաճի օրտու-նու 160,000 քիչիտէն իպարէթ օլմասը թահթը գարարա ալընտը:

ՆԵՐԿԻ ՆՈՐ ԳՈՐԾԱՐԱՆ ՌՈՒՍՅՈՒՔ

Ժամանակէ մը ի վեր հաստատուած այս ներկի գործարանը կը ներկէ մեն տեսակ եւ գոյնեղ բամպակեղ, եւ բրդեղէն ապրանքներ: Հագու-ներ ալ կը մտքէ ու կը ներկէ ճախորդին ուզած գոյնին յար եմանը, եւ մասնաւորապէս ներկելու համար բնթարձակ յա-րարութիւններ կը ստանան: Գիներով Անգլիական ինտիկօ (բրդ) յար եւ նմանը ըլլալու պայմանով:

Ինչպէս Թուսշո, քիւնիլ, գէ-ալ Վանայի, Ֆիլիպի եւ Եւրոպայ տեղերու վաճառականներ իր-յաճախ անգամ մը դիմել միջ եւ վօթմով հաս-տատել թէ անալալ եւ մարուր գոյ-ներով կը ներկենք եւ յանձնարարու-թիւնները փութով կը գործադրենք:

Դիմել այս հասցէին
Տ. Ղուկաս Օզանեան
ուլիցա Փապոլիցա նմ. 14
Ռ Ո Ւ Ս Չ Ո Ւ Ք

Ե Ի Ր Ո Պ Ա Կ Ա Ն

ՇԱՔԱՐԱՎԱՎԱՅԱՆՈՒՄ ՏԻՄԻԹ ԿԱՐԵՆՈՎ

Բրէսլավսքա փողոց Հայր Բ. Թ. Ղ. Գ.

Ժամանակէ մը ի վեր քաղաքիս փափկաճաշակ հայ հասարակութեան կողմէ եղած յաճախումներուն եւ գնա հատումին համար շնորհակալութիւնս յայտնելով, կուգամ յայտարարել թէ այս անգամ Եւրոպայէ եւ մասնաւորապէս Զուրիցիայէ նոր հասած են ամէն տեսակ ընտիր չաքարեղէններ, չօթլաներ, պօնպօններ, պիսթիլներ: Մեր վաճառատան մէջ կը գտնուին նա-եւ հարսանքի եւ նշանտուքի յատուկ հայերէն քաղաքաբանք եւ մեծ խը-նամքով պատրաստուած պուլպիկներ: Յարգոյ յաճախորդները ճաշակի եւ գնեցու կրկին տեսակետերով շատ գոհ կը մնան:

ՕԹԷԼ ՍԱՄՍՈՆ

ԱՆԷՔԱՆՏՐԱՆ

Ճամիլ քեպանաի դէն թիւ 18
Տար Ս. Շէքիւրանի վարչութեան տակ գտնուող այս ծովագերայ եւ օգաւտ պանդօկը իր մաքրութեամբ եւ ամեն կատարելութեամբ յանձնա-րարելի է մէր հայրենակիցներուն: Այ-ցելուն հոն կը գտնէ նաեւ մաքուր ճաշարան մը արեւելեան եւ եւրոպական ճաշակով մաքուր եւ համալիւս կեր-կուրներով: Գիները չափաւոր են:

ՄՇԱԿ

Օրաթերթ քաղաքական, գրական Բաժնեգիրնը՝ Եւրոպայի համար 30 ֆր. Ամերիկայի համար 6 տոլար, Պարսկա-տանի եւ Ռուսաստանի համար 10 րուպ-լի տարեկան:
Հասցէ՝ Խմբագրութիւն «ՄՇԱԿ»
Թիֆլիս Կովկաս)

Ա Ջ Դ

Մարկապատէզի պէս մի ե-րախայոց գասարան կը պատ-րաստենք: ամսական գինը 3—4 լէվ: Գաղթական ծնողք թող չու-տով գիւնէ Ա. Ամիրխանեանցին:

Одговор редакторъ А. Курбогянъ

копеченна Д. Топорков и С-но — Варна